

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-25
Besvaras senast
2021-06-02 kl. 12.00

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2020/21:2970 Sverigeförhandlingen och kollektivtrafiken

Staten satsade i Sverigeförhandlingen 20 miljarder kronor på regional kollektivtrafik i utbyte mot utökat bostadsbyggande. Riksrevisionen konstaterar att underlagen för kostnader och samhällsekonomi hade stora brister och att projektens uppföljning har varit otillräcklig. Dessutom är antalet nya bostäder som byggs som ett resultat av satsningarna sannolikt få.

Genom Storstadsavtalen lovade kommunerna att bygga nya bostäder i utbyte mot att staten åtog sig att medfinansiera stora investeringar i kollektivtrafiken. Detta avviker från hur riksdagen har beslutat om att infrastruktur ska planeras. Riksrevisionen har granskat om regeringen trots det har skapat förutsättningar för investeringar som i så hög grad som möjligt uppnår de mål som riksdagen har beslutat om på transportområdet.

Riksrevisionen kunde konstatera att utrednings- och förhandlingsarbetet utfördes under tidspress och att nödvändiga beslutsunderlag och kvalificerade kostnadsanalyser inte togs fram. Dessutom brister statens insyn och kontroll under själva genomförandet. I stället för att undersöka vilka projekt som var mest samhällsekonomiskt lönsamma och bäst skulle lösa de transportbehov som fanns prioriterade Sverigeförhandlingen dyra projekt i utbyte mot nya bostäder. Bristerna i underlagen samt frånvaron av vedertagen kvalitetssäkring från Trafikverket och Trafikanalys medförde ökade risker för fördröjningar, vilket också inträffat i flera fall.

Riksrevisionen har efter sin rapport lämnat en del rekommendationer till regeringen:

Säkerställ att prioritering av åtgärder grundas på analyser av behov, transparenta och jämförbara samhällsekonomiska analyser samt tillförlitliga kostnadsuppskattningar.

Säkerställ att prioritering utifrån de transportpolitiska målen är den huvudsakliga utgångspunkten. Om en förhandling innebär en risk för avsteg från de transportpolitiska målen bör detta belysas på ett tydligt sätt.

Säkerställ att staten, efter att beslut om medfinansiering fattats, har god insyn och kontroll under genomförandet av de åtgärder som beslutats.

Med anledning av texten ovan frågar jag infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Hur har ministern och regeringen agerat inom Sverigeförhandlingen för att säkerställa att skattebetalarnas pengar använts till de mest samhällsekonomiskt nyttiga investeringarna i kollektivtrafik?

.....

Jimmy Ståhl (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander